

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Dominica Quarta Post Pascha. Expedi vobis ut ego vadam, si enim non abiero paraclitus non veniet ad vos, si autem abiero, mittam eum ad vos. Joann. cap. 16. Argumentum. Nihil magis nos excitat ad ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

DOMINICA QUARTA
POST PASCHA.

Expedit vobis ut ego vadam, si enim non abiero paraclitus non veniet ad vos, si autem abiero, mittam eum ad vos. Joann. cap. 16.

ARGUMENTUM.

Nihil magis nos excitat ad bene operandum quam spes premii nobis promissa, ideo enim & Apostoli non sunt tristati dum Christus ascendit, & alii maximas difficultates superarunt.

Ociates ille magnus Philosophus interrogatus, quomodo republica bene possit gubernari, & quomodo omnium animi cum satisfactione omnium lucrari queant, cum boni in vita antur

2. Practicus nauta undis fluctuosis pelagi merces non committeret, nec vitam exponeret naufragiis, nisi post tot discrimina portum tranquillum, & supra montes auti aeternum lucem videret? Quid nautae ratem pro fundo gurgitis committit, si in unquam lucrum, nunquam portum desideratus occurrat.

Erasmus. hō. 3. c. 8.

D. Zeno. serm. de fide, spe & charitate.

M. Tul.

D. Zeno.

pramii respondit. Ita: quia spes remuneracionis est calcar ad fortiter operandum. Non est ita, quae sine hac inertia non torpeat, nec est virtus quae difficultate perterrita victrices non det manus, ac ad pedes otii non procumbat: Tolle spem pramii scribit sanctus Zeno, virtus sique univcrse cessabunt. Et quis animum unquam daret speculationibus, & visum per libros perderet, nisi verticem diademate virtutum tchmendum speraret? quis enim ait, idem Divus Zeno, virtutem amplectitur ipsam pramia se desine. Quando unquam inter solitaria nemora frondosae sylvae neglecta interperie aëris per errantes sudarent venatores. Per nosstant venatores in nive observat Marcus Tullius. Nisi spes capiendarum ferarum iis lapis Philosophorum esset, qui labores in refrigeria, incommoda in delectamenta verteret? mundus nulli quam aulico, cui certae sunt afflictiones, incertam lacrum vitam laboriosorem, difficiliorem, ac miserosiorem dispensat, & tamen melle spei, quâ suo tempore pramium sudorum, & duræ servituti sperat, nutritur. An lacerum Agricolam molestis ætatis, difficultates hyemis tolerantium putatis, nisi suo tempore copiosam speraret mellis? Quid agricola semina spargit, si sudoribus sui pramium non colligat

3. Ego mihi nequaquam persuaferim, militem pectus obiectum onibus metallosum, vel sefe oppositum aciei hastarum, ac gladio rum, nisi firmiter monerâ sanguinis honores, & victoriam emere proponeret: Quid miles sepe contemnit, si spem futura gloria non geritunde expresse argumetot si tollat spem pramii, acceperit verique virtutes cessabunt: imò magnum Praefex Divus Gregorius adjungit: Quisquid mirabile nostris possillaminiat, hoc leve, ac facile sper remuneracionis ostendit.

4. Discipuli Christum magistrum suum paulo post ab iis in caelum discessurum audientes cor, ac animam transfigi scelerunt: Vado ad patrem qui misit me: & quam acetbum nuntiam? contrastabatur, ait Divus Pater Augustinus, humanam in affectus, quia carnalis desolabatur affectus: Et quid mirabile est, quia hac locutus sum vobis, tristitia vestra venit car vestrum: En omnes afflictos, en labentes spiritus, oculos lacrymis inundantia. Sed ut dicitur, Expedit vobis ut ego vadam, vobis hoc est, pro vestro bono: Et si abiero mittam paraclitum ad vos, frontem exponerent, velum exilarant, mærorem posuerunt, ac à spe pramii, scilicet missionis Spiritus sancti, desolacionem

remittent, abicum Christi facillimè suppor-
tata, ac spes præmii omnem tristitiam & ama-
ritudinem pellit. Hinc Beda, *ideoque capaces*
hæretici non facti erant; non ultra de morte ejus
curantur, sed de promissione ejus munere lata-
re, & dum spes misericordie celestis inspirat,
proficisci ab angre tristitiam mentem illustrando
*pellunt. Verum quantum possit spes remu-
nerationis ac præmii, hoc discursu videbi-*
mus.

PARS PRIMA.

Sautem abiero, mittam eum ad vos.

Valerius Maximus recenset, Hegesiam Phi-
losophum, ac Rhetorem tantâ persuaden-
di valentia energiâ, ut quadam die de miseris
humanae vite petorans, omnes auditores ut
viam generis mortis sibi inferrent, persuaserit:
Cum sua oratione ageret de miseris vite humanae,
causâ dicendi facultate valebat peritiam, ut pluri-
mos sponte se in mortem precipites darent. Porro re-
mittit præmii quanto potentius ars declaman-
di bona opera perfuadeat? Hinc Divus Paulus,
ut Galatas ad opera virtuosa impelleret, nullum
operari medium, quam præmium his propo-
nit. Bonum facientis non deficiamus, tempore
autem suo metamus: en remuneracionem. Theba-
ni rempublicam Lacedæmoniorum continuo
in rigore felicitatis servari, sic ut nec minima in-
curares ostentur discordia mirabantur. Hujusce
modi oculum sciant, sapientem aliquem, qui sin-
gula curiosius observaret, leges, ac modum vi-
venti auctoritates, ablegarunt. Ivi, & omnibus ex-
actè observatis Thebas rediit, senatum ingredi-
ens, ac pro responso falcem instrumentorum,
quibus jussit in reos advenit explicuit dicens:
Escaules spectate o cives Thebani, quid Lacorum
disziplinam sancitis, nemo apud istos vitiosus est im-
pietas: sunt sua virtutis præmia, sunt & sua sceleri
applicata. Si ergo hic rigor frenum fuit coëcen-
dis delinquentibus, quomodo præmium non
erit efficax, ut animos ad virtutem excitet?
non sua virtutis præmia, sunt sua sceleri suscipi-
lia.

6. Sempiternus Grajus dum paucos milite,
& quidem manipe cum Annonibus, & Lucanis
dimicaturus esset, ut suos ad pugnam animaret,
ac victoriam certam redderet, curque libertatem
promitteret: utque velicari captum, desiderium
consequendi præmium libertatis, ita eos red-

didit intrepidus, ac tam animosè pugnavit,
ut hoste strato triumphavit. Hæc Quintus
Anglorum Rex in Gallos irurus militibus
suis spem præmii prædæ scilicet obtinendæ ante
oculos obvertari continuo voluit. Hinc chara-
cteribus aureis hæc, *imperii spes altera futuri,*
velis incidit voluit. Regis Margaræ filius dum ve-
nans in sylvâ ferocissimo quodam leone inva-
dederetur, qui miserum dilaceravit principem,
eumque occidit, Pater tanto dolore est confectus,
tantâ que irâ in feram exarsit, ut leonem occisuro
filiam in præmium polliceretur; Alcathoum hæc
Idem. 4. merces ita animavit, spesque præmii tantos ei spi-
ritus addidit, ut leonem discerpens exanguem coll. 2.
cum prosterneret. Alcathous præmio illectus gene-
Ex Pau- rose feram aggressus eam confudit, ac, proinde gener- sam in
Regis efficius congruâ fuit laurea compensatus. Attici,
Non ablimile Heroicum factum in facis Histo-
riis à pastoreculo David, dum illectus spe præmii,
quâ regio edicto devincenti Philistham, Mi-
chol. Saulis filia in conjugem promittebatur,
cum Eranidabili, ac Gigantæ illâ mole certa-
men inicit lego. Virum, qui percussit eum, dicitur
1. Reg. 17. Rex divitiis magnis, & filiam suam dedit ei, & do-
25. mum patri ejus facies absque tributo in Israel. Ge-
nerosus ergo puer, ut præmia illa obtineret, &
particulariter ut Michol sibi copularet, ac gener
Regis fieret, pugnam aggreditur, & quidem tam
felicitur ut hostem sternebat, eique caput adime-
ret; Pugnavit: ait Abulenſis, David non cupiditia
Abulenſe te honoris, sed amoris, ut eam, quam amaverat, in
ibidem. uxorem regis filiam obtineret.

7. David ad hæc non solum ardua aggredi,
sed & superare, spem præmii sub oculis sibi
ponendo quadam vice cum Deo de observa-
tiâ, & qualitate divinarum jussionum tractans
dicebat: *propter verba labiorum tuorum, ego cu-*
stodi vias duras, perinde ac diceret; præcepta
tua, o domine, difficilia observatu sunt: idcirco
omnibus viribus in id sum, ne ea violem, non so-
lum quia id æquitate convenit, sed specialiter
quia expressè, & clarè ea severè, ac sanctè obser-
vati ore tuo sanxisti: propter verba labiorum tuo-
rum; en jussionem, Ego custodivi vias duras; ea
præcepta. Sed cur dixit vias duras: hoc est præ-
cepta difficilia? non, non erro, sunt suavia, ac fa-
cillima observatu: qui eorum executioni se ac-
cingunt, non vias tortuosas, saxosas, invias, ac
spinosas, sed planas, amplas, absque offendiculo,
rossis vernantes, & floridas inambulare videntur.
Latum mandatum tuum nimis: fiste David, Vel
ego hæc mandata non novi, vel tu experientiana
corum

Philip. &
Jacobifol.
22.col.1.
Marcel. de
Pise. 10.1.
fol. 170.

Idem. 4.
fol. 766.
coll. 2.
Ex Pau-
rosæ feram
sam in
Attici,
1. Reg. 17.
25.

Abulenſe
ibidem.

1. id.

eorum non habes; filiorum recens natum submittere circumfisioni, ex eo elicere cruorem, abstinere à carnibus ciborum forsàn lapidissimo latum mandatum tuum nimis? diebus Sabbatibus vetare ignem instrui, ne quidem cibus coquendis corpori humano sustentando necessariis, interdiceret, non porrigatur manus in foveam laplo, juxta illud, sabbata sancta colo, de stercore surgere nolo. An forsàn præcepta sunt, de quibus dici possit, latum mandatum tuum nimis? oculos mihi dare, ac aspectum puellæ formosæ permittere, & dein vetare ne affectu voluntaris illa concupiscam, quod ex se est amabile: quantumvis famelico, vel nudo cavere, ne manus in alterius opes meis succurrendis egestatibus inferat. An hæc sunt latum mandatum tuum nimis? Si hæc iusta sunt via, quæ ad cælum ducunt, scio quid verax dixerit Messias, Angusta est porta, & arcta est via, quæ ducit ad vitam. Tam arcta, ut sanctus Petrus utroque pede dilectato eam inambulare non potuerit, sed in cruce unum alteri superponere debuerit; ut sanctus Paulus, quia procerus, verticem à trunco incidere, sanctus Erasmus viscera ejicere; sanctus Bartholomæus pellem detrahere necesse habuerit. Bene ergo dixisti, Custodi vias duras, & non latum mandatum tuum nimis.

Mat. 7. Luc. 13.

Mat. 11. 30.

Theophyl.

8. Sed quod ipse filius Dei de iisdem præceptis cum discipulis sermonem texens eadem suavia, dulcia, levia, grata vocet, id mihi indagine altiori scrutandum est. Jugum meum suave est, & onus meum leve; diebus Veneris, ac Saturni sibi temperare à carnibus, cibus vesci grossis, & crudis stomacho haud conducentibus, tot vigilias, tot quadragesimas traducere, an hæc sunt jugum suave, & onus leve? quod sim natus in mundo, degam in mundo, agam cum mundo, nec cogitationem unam habeam mundanam? quod sim carneus, nec ullam titillationem carnis sentiam? quod in me sit irascibilis, nec ullus mihi sit affectus iræ? si quis alapam infligit, ei osculet manus? si convitiis nonnemo me petat, ei ego lingua benedicam? an hæc omnia dici possunt jugum suave, & onus leve? Hic subintrat Theophylactus, & quod quantumvis præcepta divina aspera, ac difficilia appareant, nec onus humeris nostris aptum, sed jugum, ac pondus videantur, tamen si præmium, quod eorum observatione mereatur, spectemus, suavia, ac levia esse asserit, suave, & leve; omnia mandata Christi dicuntur jugum suave, & onus leve; quoniam propter futuram retributionem verè brevia sunt, etsi ad breve

tempus gravia videantur. Hac de causa sancti patres, quas regius vates dura, ac ardua expertissimè rat. Custodi vias duras: postea eisdem locis, & suaves reperiebat. Latum mandatum tuum nimis; & quomodo: an non intelligitur quantumvis præse id declarat: Inclina vi cor meum ad faciendas justificationes tuas in æternum propter retributionem. Hoc totum ex eo provenit, quod præmium, quod à Deo speravit sub oculis possidet. Hinc ait sanctus Bruno, justificationes tuas, hæc est, mandata tua, quæ ego propter retributionem vitæ æternæ facere propria voluntate decrevi. Est præmium, quod à Deo speravit sub oculis possidet. Hinc ait sanctus Bruno, justificationes tuas, hæc est, mandata tua in æternum propter retributionem vitæ æternæ, ut illam merear percipere. Ac tandem sanctus Pater Augustinus, propter quam retributionem dicit se inclinasse cor suum ad faciendas justificationes Dei, ut in æternum dignetur, in æternum mereatur habere quod diligit. Quid ergo dicitur mihi si David dixerit, latum mandatum tuum nimis? & quomodo non ex arte cordis Apollonii mitterent afflictiones, lachrymas abstergerent, suspitia temperarent, frontem exortigentes, vultum exhilararent, dum magister eorum nis dicit, vestro bono abeo, ac Spiritum sanctum se vis missurum promittit? Exaudi ut ego vadam, mittam eum ad vos.

9. Esto, dolor summus eos in vaderet, quando magistrum suum abiturum audierunt, antea quando vere in assantibus in Olivatum supra cælos ascendit, nec minimum signum doloris ob amissionem visus corporalis, & conversationis amantissimi sui magistri eos edidisse in facto reperi. Eum discedentem ceterunt, nec eum moveret, nec lacrymam emittunt, nec ullum suspirium ducunt. Sed patienti, ac læto animo tantam iacturam ferunt. Sacre textus hæc solum commemorat, videntibus illis elevatus est, & nubes suscepit eum ab oculis eorum. Et ut quidam observavit moderatus; Intuebantur eum exire, & nullam emittentem vocem, nullam gemensum dabant. Reverta quod, Apostoli audientes Christum discessurum, adeo mœreant, ut cor ante exuberat, videntes vero eum ascendere, ac à se avelli, nec gemitum edant, oculi non turbentur, nec umbra doloris in vultu notetur, mihi res paradoxo, ac incredibilis videtur. Sed inquam Apostolos, ne redemptor eorum oculis subducatur, & ex vertice Olivario ad ripam Jherosolymæ

horant nos conseruamus. Hic Deus uolens ad coe-
 lum transferre sinum uatem Eliam, dum hic
 conuincit sermones miseret cum discipulo suo
 Elia, in illico curus igneus, equi igni uomi-
 ni de celo se derubant, ac uisum furibundum &
 peruenit ante pedes magni serui Dei Eliae ter-
 minant. *Cumque pergerent*; nunc linguam, quae
 dolorem desolati discipuli, nimbos lacrymarum
 distillat ex eius oculis, uoces quas suspiriis mix-
 tas ex profundo infimo abyssi pectoris eiebat, quo-
 modo nunc pra dolore impatiens palmas concu-
 ribat, nunc ueltes discerebat, exprimeret posset,
 optaret. *Cum scriptura dicere sufficit. Eliaus*
autem uidebat, & clamabat, Pater mi, Pater mi,
curus Israel, & auriga eius, & non uidit eum am-
plius, aspicientibusque uesimenta sua, & scidit illa.
 Nunc quanta sit diuersitas inter Eliaum, ac
 Angelos uideat. Illi nec signum ostendunt mo-
 strans, hic non nisi tristitia uoces prodit. Hic affli-
 ctione uidebit, illi abitu magistri nec hilum tur-
 bantur. An forsitan tenentur diligebatur Elias ab
 Elia, quam Christus a discipulis? minime,
 quoniam contrarium uerum est. Unde ego cum
 quodam expositore inquiram. *Et cur Eliaus*
non dolens, eos lacus signa promit in discessu Eliae, &
Angelus in discessu Iesu nihil tale facit. Dispari-
 tatem hanc esse quod Angelus Apostolis promi-
 dit, eos Christum uisum uisuros, ac eius praesentia
 potentes, Diuus Chrysostomus autumat.
Et Iesus qui assumptus est a uobis in caelum, sic
omne quem admodum uidistis eum euntem in cae-
lum. Eum rursus contemnis, o felix nunciatus
facillat ploratus, apage, apage, o Eliae ego tibi
comparator, iure clamas, & pra dolore ueltes la-
ueas, quia tuus magister abibit, nec tibi apparet
Angelus, uel alius, qui te spe, quod ad te reditu-
rus sit, uel quod eum uisurus sis, soletur. Spes ergo
boni promissi, remunerationis, uel praemii con-
sequendi quantum non potest? Diuus Chryso-
stomus dictas scripturas conferendo, ac necestendo
ut edicatur. Nec hoc faciunt Apostoli quod Eliaus fe-
liti dicitur: conuictus uesumentum cum magistrum
uideret elevatum ad caelum: non enim habuit pra-
emium Angelum, qui Eliam promitteret ad uenire;
neque ipse hoc faciens, ideo Angeli stabant animos
tristis solatio uelantes.
 10. In medullis uerbis Solimorum atx nomi-
 ne Sion erat, quam Jebusaei occupabant, haec
 quam minutissima erat, & Isaietarum Rex armis
 tam subigere non posset, in oblatione eam ad de-
 amonem cogendam cecidit, uerum nonnullos
 obediunt adlegant, qui ei uelut irrisorie dicerent:

nisi abstruleris caecos & claudos, non ingredieris huc: 2. Reg. 5.
hoc ait Abulensis, intelligitur de Arce urbis in Ierusalem, scilicet de Arce Sion. Hos caecos ac claudos 4.6. col. 2.
uariet exponunt SS. Pares. Nonnulli dicunt Je-
busaeos adeo inexpugnabile censuisse illud pro-
pugnaculum, ut nullis egeat militibus, qui illud
defendant. Sed quod claudis, & caeci existentes supra
murum possunt defendere urbem. Alii affirmant, a 9.7. fol.
Jebusaeis in moenibus collocatas quasdam statuas
lapideas, quas uocabant caecos, & claudos, non
secus ac olim ad ostendendum quam inexpugna-
bilis & munita esset urbs Tyrus, ad eius defen-
sionem locarunt in muris Pigmacos, ut immerent
quod isti soli sufficiebant ad defensionem urbis, arcem
adeo munitam ostendere uolebant, ut nullam a-
ctionem esset opus ad eam defendendam. Id est ni-
hil agentes, quasi dicant, nobis etiam nihil agentibus
nullus poterit intrare in urbem, quia fortissima.
 Et quod maxime arcem illam munitabat, erat mu-
 ritorum altitudo, quae obsessis obtabat, ut
 minimum quid agerent obsessi, uidere possent.
 Audite nunc N. quod rarum stratagemata non mi-
 nus ingeniosus, quam animosus miles nomine
 Joab, sic referentibus Hebraeis, iauenerit. Altissi-
 mam curauit truncari cedrum, ac prope moenia
 solo insigi, & ramos superiores ad terram usque
 inflectens necessarius armis instructus, ac labo-
 rum Regis Davidis manu gestans, taxatis funi-
 bus qui deprimebant arborem, paulatim attolli
 arborem quousque superemineret muros illius
 arcis permittit. *Excelsam succidit cedrum: quam*
juxta arcis murum terra defixit, atq; assumpto cly-
peo, arrepto gladio vexillum regium ore gestans, ar-
boris summmitatem, quam fune inclinauerat, appre-
hendens, mandauit paululum attolli laxatis funi-
bus in altum, donec arcis aquaret culmen. Et hoc
stratagemate arcem expugnauit, Jebusaeos uicit,
ac Rex palmam & propugnaculum tulit. Sed di-
cite N. quomodo hic miles tam rarum potuit in-
uenire stratagemata? quomodo periculo tam aper-
to uita se obiecit? In libro Paralipomenon edi-
ctum regium legitote. Rex difficultatem grandis
arcis adeo munita expugnanda cernens uoce
praconis militem, qui modum arcis occupanda,
ac Jebusaeos occidendi inuenturus esset, cohorte
donandam promittit. Omnis qui percussit Iebu-
saum inprimis erit princeps, & dux. Quo intellecto 11. 6.
 Joab filius Sarviae periculis dictis se opposuit, &
 honorem cohortis praefecti reportauit; & sane si
 Rex nullum praemium proposuisset, nemo tam
 arduam suscepisset provinciam. *Quidam strenuus*
illi duci animum addidit, ut temerarium facinus ubi ip-

Idem ibid.

Didacus de la Vega. In Festo S. Dominici. fol. 600. & Abul. ubi sup.

Paralip. c. 11. 6. Quo intellectu 11. 6. Quo intellectu 11. 6.

auderet, mortificasse exponere non vereretur discrimini. Quærit quid propositum premium magnanimitatis auctor, quod homines ad ardua molendum stimulat; que quid magis fuerint ardua, eorum maiora merentur premia.

11. Moyses intaus a parentibus in sicillâ Scitpam fuit compositus, & postea undarum discretioni fuit expositus. Filia Pharaonis amonando animo ad ripam obambulans nescio quid non aquis innatae vider, ancillis in mandatis dat, ut, quid rei id sic explorent, illæ iussis parent, & elegantissimum, ac venustissimū infantē sicillâ in clusum reperiunt; hic adeo huic principissæ placuit, ut eum in filium adoptavit, *Quæ illa adoptavit in locum filii, vocavitq; nomen eius Moyses.* Annotus factus, aulæ succellus oblectans abire resolvit, & natura sanguinis inclinante, ad nativam stirpem Hebræorum se contulit; actio revera observacione digna. In Aula Pharaonis ut princeps habebatur, ac adorabatur, & velut verus nepos Pharaonis tractabatur, & nihilo secius honores, comoda, excellentias spernit, & cū contribulis suis laborat, ac sudare vult, & potius cepe cum suis quam delicatis cibariis aulæ frui desiderat: quod divus Paulus Hebræis in mentem reducens sic scripserit: *Fide Moyses grandis factus negavit se esse filium filie Pharaonis.* Hoc est honoribus renuntiare, valedicere eminentis, dignitates flocci pendere, quæ tamen tot mediis illicitis ab aliis procurantur. Archelaus filii Regis Mitridatis se finxit, ac Ptolomæo Regi Egyptorum succellit. Andiscus homo plebeus filium Persei Regis Macedoniae à Romanis devicti, ac captivi se vendidit. Quidam Barbarus Ariarati Cappadocum Regi à Marco Antonio occisus formâ simillimus, maximæ partis orientis animos devincit, ut se Regem proclamarent, est aulus. Eros filius se nepotem Caii Marii esse mentitus, & septies consulatum, ac primos honores senatus reportavit. Quidâ Juvenis Hebræus se esse Alexandrum filium regis Judææ petulavit. Alter in Judæa, ac Iconia se Drusum Germanicū iactavit. Alter ex Octavia sorore Augusti se natum, ejusq; consanguinem se vendidit. Hic Hentician IV. Imperatorem, ille Richardum Britannorum Regem, ille filium Regis Norvegorum, hic frater Bajazzetti magni Turcæ, iste filii Regis Burgundiæ, hic Alphonsum Regem Hispaniæ, hic Fridericum secundum Imperatorem, hic Sebastianum Regem Lusitanæ se simulavit. Et Moyses, qui optimo jure adorati, ac filius principis, & nepos Pharaonis Regis haberi poterat, id recusat. Imò de eo sic testatur Apostolus. Quod

magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporali peccati habere jucunditatem: majori auctore existimans thesaurum Egyptiorum in perpetuum Christi. Si hujus causam indagare vellet, id quod Aristoteles subdit legere pergitote, ac Moysen premium sibi à Deo promissum sub oculos posuisset invenietis. *Aspiciebat enim in remanentationem. Et dicitur ut scribit Rhetor auctus, caelo enim propositus erat super vacuum admirari Regiam Egypti. Et quid excellentius Christus a postulis promittere poterat, quam missionē Spiritus Sancti; se hinc tantam eum ad vos; hoc solati corda discipulorum sufficiens fuit, ac vires addere, ut discipulum illum patienter ferret, & vultibus gaudium, ac feracitatem affundere valuit.*

12. Magi natum Regem Judæorum audientes, illico eum adorant ac debitorum præstitati hauriunt opulentissimis donis auri, thuris, & mirræ pergit, ac stellâ duce Hierosolymam perueniunt, ubi in aula ritu, quo reges solent, excipiuntur, & cum Herode discumbentes ubi, quo loco novellum Regem Judæorum reperire possent sciscitantur. *Vbi est qui natus est Rex Judæorum hoc quaerit Herodem non esse verum Regem, vel quod brevi solio, ac seipso excedens foret insinuant. Verè magna est hæc injuria, & eorum contumelia hæc est talis, quam usitata non ferat iustitia; si vos essetis homines idiotæ, simplicitate in stat vos loqui dicerem, ac exultatione dignos pronuntiare; sed cum sitis magnates, insinuat vestram qui regem nescio? Et an estis ita incosiderati, ut mentem non subeat foris ad Regem cum quo agitis nasum à musca pungendum, ac vos brevi expecturos, quanti vobis constet alium Regem insinuasle natum. Vivente Rege Herode audent alium Regem nuntiare, & de illo quaerere: non non cavent pericula, qua certo certius acclamantur ne novi Regis comitantur: cur non magis vobis presentem Regem: cur non magis expavit vobis presentem Regem? cur non magis expavit vobis presentem Regem?*

13. Ut hoc punctum evademus, ad illud quod facit liber Geneleos de Patriarcha Abrahamo refert, recurrete cogor. Deus cum eo loquitur, & transtentem, quo suo tempore ex hanc in alteram vitam migraturus erat, & quomodo anno multum ætate eam progenitoribus in somno pacis quieturus erat, revelat: *Tu autem ibi ad patrem tuos in pace sepultus in senectute tua, hoc magnum tremorem ossibus, ac pavorem cordi ejus incutisse facit. Tectus paulo ante commemorat. Heror tenebrosus, & magus in vultu suo. Magna scilicet se esse mortalem, ac se meli sibi mortem esse cum sciret, quod mortem timeret, non cavere.*

Exod. 2. 10.

Ad Hebr. 11. 24.

Ex Joann. Baptif. Pulg.

Relix A. scolp. in offic. histor. in ad. nis. fol. 477.

domini. Inò dum Deus ei revelaret. ac promitte-
ret vitam longam, exitum tranquillum, grates
rependendo, vires sumere & exultare debebat. In
pace ac tranquillitate bona. Eccc quælo pavescit,
cur moriemur metuit, ac horret: Et quando illi pro-
mittitur mori pacifice in senectute bona. quæ ad Pa-
ris proficiatur. cur horret. Abrahamus? tota ejus
conversatio ex hoc oriebatur, non quod crede-
bat futurum ac visurum patres, sed quia sibi à
Deo promittendum, quod illico à morte, visio-
ne & fruitione Mellis positurus esset, sperabat.
Et horret equidem quia in morte uturus erat ad pa-
res. Et non ad Christum pro tunc. Magi audacter,
et inexpectate etiam de Novello Judæorum Rege
coram Herode loquuntur, ubi est, qui natus est
Betelethani: nullam ulenscitiam, nec motum
vel pavorem ob spem. quæ mercedem tineris
aut in se habentibus, ac Deum sibi à duce stellâ
promissam repeturos sperabant. Dulces ergo il-
li labores debuerunt esse. qui tanto præmio digni
fuerant? Ab impetito hic meo discursus pro-
ducitur. Non quid viscebant, quia in Hetero, solum,
reputat Herodes? nunquid non intelligebant justifi-
cari legi, quia quicunque Rege vivente alterum
Regem pronuntiat: Et adorat quasi minister tyran-
ni vocatur sanguis? Et nunc responsum notate,
solum esse casum abierunt Regem futurum, non time-
bant regem presentem. Adhuc non videbant Chri-
stum. Et iam parati erant mori pro Christo. Flocci
pedebant per eam, mortem in nihilo habebant,
quia Dei desiderati, ac à cælo promissi visu &
fruitione se felicituros sperabant, sic & Apostoli
constanter, nec sentiant abitum Christi, quia
pauco post tempore Spiritum Sanctum à Chri-
sto promissum recepturos se esse sperabant: ian-
tuum abire, mittam eum ad vos.
14. Hic et Divo Petro, occurrit in rupe Thaboreâ
sua sibi, scilicet tres domos construendi labo-
rem sibi imponere voluerit, seiscitari luberet. Fa-
ciantur hic tria tabernacula: tibi unum, Moysi u-
num, et Elia unum. Quænam est hæc charitas
Petri, ut fidare velit pro aliis: à sancto Pascha
cælam quærit, et nullam ob aliam causam, nisi
quia gloria eternam sperabat, audieris:
15. Considerat Petrus servitium officii, accumulare sibi
impensam mercedem laboris. Divum Paulum, quo
fiduciam laboris hujus mundi esse faciles, &
quæ leviter adferunt, momentis. Et leve nostræ tribula-
tionis pondus. Et quomodo postea ad Corinthios
scripsit, supra mundum gravati sumus supra vir-
tutum suarum sedet nos etiam vivere? inextinguere
volumus: quomodo ergo momentaneum & levejan

non aliâ vice labores, quos sufferebat, adversa,
quæ tolerabat deploravit? In laboribus plurimis, in 2. Cor. 11.
carceribus abundantius, in plagis supra modum, in 23.
morbis frequenter, ser virgus castus sum. semel la-
pidatus sum, ser naufragium feci, nocte Et die in pro-
fundo maris fui. Et tan tantos sustinere rigores, est
momentaneum & leve? quomodo leve? ait Divus
Chrysostronus: quomodo coronam prope sui nunc Chrysostr.
quidem in visibilem, Et certamen simul fecit leve. hom. 8. de
patientia.
Duos latrones in clivo Golgothæo defungen-
tes cur unus Christum blasphemis petat: unus de
his qui pendebant, latronibus, blasphemabat, aliter
verò cum celebrat ac Dominum Paradysi exclam-
met, momento mei Domine, dum veneris in regnum
tuum rogare in votis esset. Quam vis sceleribus,
cruce, patibulo sint pares, tamen unus salvarur, al-
ter damnatur, unam brachii spei excidisse, alter
dam brachii spei complexum credo. Ille, qui
præmium non speravit, crucem infernam? sic ag-
gitur ubi non est spes? putavit, sed alteri, qui pa-
radysum in spe habuit, crux, rosa, tormenta refu-
getium, ideoque mortem velut dulcem, & fru-
vem complectebatur, videbantur. Spem verba
sunt Divi Gregorii, habuit, qui regis sui aditum
postulavit dicens, momento mei dum ego.
A nostro Redemptore sciscitari hic placet,
eccur animans discipulos ad amplectendam pau-
peritatem, eam beatitudine donet, ac regno cæle-
sti a quer, Beati pauperes spiritus, quoniam ipsorum
est regnum celorum? discitens verò de adversis
difficultatibus, quas divulgando per mundum E-
vangeliium, prædicando fidem, animas acquirun-
do, coronâ gloriæ eorum vertices? et ac reg-
no cælesti se eos investituros. Beati qui pro pecu-
niam patiuntur propter justitiam, promittitur: aut
ego eos in felices, ac miletos, qui seminando rosas
verbi divini, spinas, & tribulos afflictionum me-
tent, dixerim, non: sed retributione regni remu-
nerabuntur: quoniam ipsorum est regnum celorum. Ibidem.
Agnoscebat quidè Christus discipulos suos spar-
gendo sanguinem, ac mortem subeundo, diffi-
cultates, & ærumnas multas perpessuros, sed spem
beatitudinis, ac regni cælestis iis præparari, ubi
perenniter fruuntur gloriâ erant proponendo, hanc
nil aliud esse quam eos amicos, & impudicos
reddere ad omnia contraria æquo animo toleran-
da, omniaque obstacula superanda, peccatis ferro,
scilicet morti subiaciendos sciebat. Beati paup-
res spiritus quoniam ipsorum est regnum celorum, Chryf.
hoc est quod ait Chrysostronus, Doctrinam suam, hom. 15. in
non sub specie mandatorum, atque exhortationis
in dicit.

Handwritten notes in the right margin, including the word "liber" and other illegible characters.

Luc. 23.
39.

Matt. 5:3.

Matt. 9.

Ibidem.

Chryf.
hom. 15. in
Matt.

inducit, sed sub premis beatitudinem, ut scilicet sermone ipsum faciat gratiore. Imo, quia pellendo hominem ad virtutem, drachma remunerationis, millenis exhortationibus, ac expressis iustificationibus prestat. Ideo Deus hominem non velut belluas, vultu lupino sed versus celum prono creavit, ut si per infortunium difficultatem in bene operando, ac ei serviendo expetiretur, sub cortinis cœli mercedem laboribus correspondentem conspiciat.

magnum, ac æternum non curant. Et in omnibus ait S. Pater Augustinus, qua præcelsiorum, transiunt spem ponimus, laborate, sed ob remunerationem cœli, qua vera, grandis, æterna & sempiterna est. Hanc Christus discipulis spondet; Expedit vobis ut ego vadam. Sed & ego imitans futuram rem dicam. Expedit vobis, & mihi, ut ego ita cum vos audiendo, ac ego loquendo, laus sumus, tempus est quietendi.

ALTERA PARS.

15. Sed hodie homo est adeo obstinati animi, ut ei flecendo ad bonum, ac virtutum amorem instillando nec exhortationes, nec iussa, nec præmia sufficiant. Si consulas paupertatem, in faciem tibi spuet, si ob amorem Dei suadeas, toleret calamitates mundi, tibi dotum vertere videtur; Si ad Eleemosynam erogandam egenis Christi morientibus fame exhorteris, tibi necdum esse tempus respondebit; si dicas, ut inimico ignoscat, fratri suo se reconciliet, occurret, si hoc faciendum sit, potius ferro animam, veneno vitam pellere se velle. Si patientiam prædices, vilibus ac ignobilibus, & non iis qui generoso sunt animo eam convenire dicent. Si moneas ut jejument, debiles sunt stomacho, si ut orent, vertigine aguntur capitis, si virgines se cadant, te eorum mortem velle, si cilicis se amiciant, te eos in purgatorium ablegare respondebunt. Ego ait ille mundanus, tot admonitiones non curo, futura non credo, mihi spes futurorum sunt mortua, resurrectionem non credo, præsentibus fruor, futura, cui lubet, linquo. Hi tibi piscatori illi similes videntur (& fabulis enim doctrinæ morales eruntur) qui rete mari iniectum dum attraheret, ac exploraret, inter alios pisces minutissimum pisciculum cepit, & quia illo ævo animalia loquebantur, miser pisciculus sic agebat: ô piscator quid ego tibi prosum? an non vides quod exilitate mea, nec mensis, nec venditioni serviam? sanis me manumitteres, & paulatim è pisciculo piscis fierem, ac mea magnitudine tibi me carè vendendo, & lucrando nummos, consuleres. Optime virorum, quid te animalculum juvet tam minutum? quod si me manu mitteres, è pisciculo piscis fierem, atque tunc, & sagenam tuam, & emporis mensam ornarem. Quid piscatorem respondisse censetis? valde inquit deliravero, si præsens bonum quantumque minutum, ac exile majori, quod habeo, si te rursus capiam, præponam. O quot ob bonum exiguum præsens, quod nomen boni non meretur, nec teruncio remunerationem, ac præmium æterni boni, quod est

16. Quomodo tres pueri Sidac, Misac, Abdago in fornacem, quæ inferentium altorum exhibebat, missi sunt, & non solum non in cineres non sunt redacti, imò nec signum delicti sceleris, & carbonis rosas potant, ac flammam autulam amantam, & ventum suum exaliterint, capere non possunt. Verbo, ille ignis verum nonum is erat, & tamen Daniele retereceamus, quod Fornax succensa erat nimis; ambulaabant, ludebant, saltabant, exultabant in medio furno, ubi flammæ vehementissimæ erant. Et ambulabant in medio flammæ laudantes Deum, & benedictentes Domino. Quomodo hoc fieri potest quænam potuit hujusce rei esse causa? si ad miraculum recurritis, dubium evanescit, & quæstio cessat. Ego quid Zeno è nostro propolito respondeat dicam. Tres pueri in illo sacro certamine pro oculis Deum sibi proposuere, non flammam præmitti futurum, non poenam. Nunc N quantum pollicetur spes præmii, quod Deus promittit, considerate.

17. Et tunc possibile quod mater filios suos charos, pignora viscetum torqueri videat, nec oculi nimbo stillent; quinimo genitos ac in terribili tormentis, ac crudelitati tyranni se subtrahant, sed libenti animo dilacerationem, ac mortem subeant, exhortetur? & quomodo septem fratres involvi tot pœnis sufficientibus patres erant, & quomodo vires habebunt, vel unde robur persuasionibus matris, de martyrium curent, nec vitam æstiment? & ultimo specialiter, dum tradabatur, animas agebat; & mi charissime, te meum esse filium, novem mensibus hoc utero gestatum, triennio lactatum, & hac ætate a me te productum recorderis; & si hac ætate tanta crudelitatem tyranni contemenda videri non suadeant, oculos in cœlum conjice, & præmitti quod Deus tuæ patientiæ parat, atque de Petro sapientem! sic reciprocè filius matrem, mater filium spe præmii cælestis in tormentis se solabat.

Trent. in Adolph. Act. 2. Scen. 2.

Hieron. Drexelius de spe. p. 2. cap. 8. fol. 861. col. 1.

... & omnia quantumvis gravia levia eis redderunt. Sic de matre Divus Chrysostomus dicit: *Probat inferni tyrannum, & in animo versabat* ... *in calce regnantem, videbat infra se tormentum traxerat, & cogitabat susuram immortalitatis* ...
 De alia matrona non absimili in historiis nostri quasi temporis, de magna scilicet illa virginis, ac Regina Amazona Christi Catharina vocata legimus. Hæc à Caaba Rege Persarum in vincula acta, quantumvis sapius tentata, ac pulsata, nunquam tamen eo adigi potuit, ut Evangelium Christi pedibus conculcateret, & fidem, quam tantâ veneratione semper erat professâ, ac fassa, negaret. Unde cum Regis infidelis perfassiones, & minas in ventos abirent, ad supplicia est iram; Nihilominus illa semper hæc immobilitas, Et dum crudelitatem suam ferocissimam vinci à generositate feminæ quid miri crederet, utramque mamillam ei præciudi, ac reliqua membra lento igne ambari præcepit. Hæc licet in corpore illud tenellum, ac innocuum crudelitatem exercere, horrere videbatur; Sed barbatus Rex ita accensior sanctam martyrem flammis prædam dari iussit. Nec his illa metu, aut se dedidit, sed pectoris unctionem hoc fecit, dummodò fides intacta maneret. Scilicet quo secreto usa fuerit superandis his tormentis: præmia, quæ Deus ei parabat, sub oculis ponebat, sic constans mansit, crudelitatem suam devicit, & fidem Christi servavit; autem quod inter flammis dixerit: *O Deus bone, quod tunc præto vendis, prædites paradisi mercedem? Momentaneum est quod cruciat, æternum quod delectat; exigua sunt omnes sarcinule nostræ, quibus æterna præmia comparantur.* Hac consideratione dolores intrepida sustinuit, ac victoræ palmam martyrii, & præmium cælestis beatitudinis obtinuit.

19. Verbum quidem est animi exilis, inter procellas calamitatum huius mundi fracti, malo spei naufragium pati, ac petire. Hinc dæmon hominem peccantem agnosceus aliud non sperat, nisi ut spem præmii oculis, & intellectu subducatur. Id in gestis Jobi videbimus, ac concludemus. Sciens invictum illum Heroem esse quendam firmum scopulum tempestatibus agitarum, inter alios, qui velut corvi infautia illi untiarent, unum, qui qualiter ignis cælestis armenta, ac pastores hausisset, referret, misit: *Ignis descendit de celo, & tacitas oves puerosq; consumpsit.* Quale est hoc stratagemata, quod dæmon ignem de celo in nocumentum patientis evocat? cur non adhibuit ignem infernalem? an adeo est ferrox in suos damnatos, ut ignem mendicaret, ne tormenta eorum mitigentur: astu hoc fecit, ut eum in præcipitia desperationis ageret, ac sic diceretur: de celo præmia iis, qui dimicant, ob luctum meriti veniunt, mihi verò non præmia, sed flagella illic mittunt ignea, actum est de me, naufragium me pati in mari desperationis video, dum exipes cælestis remunerationis sum. Hoc dæmon in Jobum, ignem de celo, & non ex inferno petendo, intendit. Ignem, exponit Polichronius, de celo delapsus esse commentus est diabolus, ut eâ ratione iusto spem omnem præsidii eriperet, atque in laqueos eundem desperationis induceret, sed ei non successit, quia Jobo infiditæ diabolice notæ erant; igne cælesti volebat spem patientis consumere, ut ex cineribus spei desperatio in Jobo ac victoria diabolica nasceretur. Ergo præmium esse debere panem, qui omni necessitate nostram spem nutrit, concludo. Nam ut dixit D. Ambrosius. *Ibi colligitur pulvis, ubi palma proponitur.* Ac ita in pace

Job. i. ibid.

Polichronius in Cat. Gra. 2a.

D. Ambrosii. Tom. 4. cap. 21. fol. 336.

Paoletti Dominicale.

E DOMI